

Podmienky pre zabezpečenie súladu projektu so zásadou „nespôsobovať významnú škodu“

v znení aktualizácie č. ~~56~~

Podporované budú opatrenia s cieľom zabezpečiť obyvateľstvu kvalitné životné prostredie v sídlach, najmä v mestskom prostredí. Dôležitý význam pri jeho vytváraní majú prvky zelenej a modrej infraštruktúry, ktoré okrem environmentálnej funkcie, vzťahujúcej sa k viacerým zložkám ŽP, majú aj estetickú funkciu. Preto bude podpora smerovať predovšetkým k vytváraniu nových zelených prvkov, ktoré sú obzvlášť dôležité v mestskom prostredí. Príkladom sú projekty zamerané na sídelnú zeleň (parky, parčíky, líniová zeleň komunikácií, kvetinové záhony, atď.), mestské lesy, verejné priestranstvá a vnútrobloky sídlisk, ako aj umelo vytvorené prvky (fontány, pitné fontánky a rosiče vzduchu, atď.).

Budú oprávnené aktivity (vrátane prípravy projektovej dokumentácie) v súlade s oprávneným typom akcie:

- **podpora budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách.**

Oprávnené aktivity: Ochrana a zachovanie prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry musia spĺňať nasledovné podmienky DNSH:

1. Realizované opatrenia v oblasti ochrany biodiverzity budú viesť k odolnejším lesným ekosystémom a mitigácii cez záchyty emisií CO₂ a k eliminácii dopadov zmeny klímy v súlade s cieľom EÚ o klimaticky neutrálnej EÚ do roku 2050. Realizované opatrenia budú mať pozitívny vplyv na zadržiavanie vody v krajine a predchádzanie extrémnym vplyvom zmeny klímy. Investície zahrnú intervencie zamerané na prvky zelenej a modrej infraštruktúry v sídelných útvaroch prispievajúc k stabilizácii krajiny a vodného režimu. Okrem toho sa predpokladajú dodatočné opatrenia s cieľom minimalizovať emisie do ovzdušia, pôdy, podzemnej a povrchovej vody (napr.: minimalizácia dopravy, uplatňovanie BAT, využívanie obnoviteľnej energie, opätovné využívanie vody atď.).
2. Investície zahrnú intervencie zamerané na elimináciu prašnosti voľného ovzdušia a šírenia existencie a produkcie emisií alergizujúcich peľov do ovzdušia z invázných rastlinných druhov na základe aplikácie právnych predpisov EÚ a národnej legislatívy o environmentálnom hodnotení a povoľovaní. Okrem toho sa predpokladajú dodatočné opatrenia s cieľom minimalizovať emisie do ovzdušia, pôdy, podzemnej a povrchovej vody (napr. minimalizácia dopravy, uplatňovanie BAT, využívanie obnoviteľnej energie, opätovné využívanie vody atď.). Skládky odpadov a spaľovne nie sú oprávnené na investície.

Investície zahrnú intervencie zamerané na produkciu druhotných surovín, hodnotené a schválené na základe aplikácie právnych predpisov EÚ a národnej legislatívy o environmentálnom hodnotení a povoľovaní. Okrem toho sa predpokladajú dodatočné opatrenia s cieľom minimalizovať vplyvy na biodiverzitu a ekosystémy (opätovné využitie brownfieldov, protokoly na ochranu biodiverzity atď.). Opatrenia budovania tzv. zelenej a modrej infraštruktúry a opatrenia negácie šírenia invázných rastlinných

druhov sú v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 z 22. októbra 2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov v platnom znení a podporia udržateľnosť biodiverzity a stabilitu ekosystémov.

Forma preukázania splnenia podmienky DNSH zo strany žiadateľa:

Žiadateľ preukazuje splnenie tejto podmienky na úrovni relevantnej dokumentácie projektu (napr. štúdie realizovateľnosti, dokumentácie na stavebné povolenie). Realizované opatrenie musí byť v súlade so zákonom č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako aj s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 z 22. októbra 2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov v platnom znení a zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Spôsob overenia splnenia podmienky DNSH zo strany poskytovateľa:

Predmetná podmienka sa overí ako podmienka poskytnutia príspevku v konaní o žiadosti o NFP.

3. Ak bude podporovaná aktivita predstavovať **realizáciu vodozádržných opatrení**, t. j. priehrad, nádrží, hatí alebo iných zariadení určených na zadržiavanie, vzdúvanie alebo akumuláciu vody, s výškou hrádze nad terénom od 3 m do 8 m, s celkovým zadržaným objemom od 0,5 mil. m³ do 1 mil. m³ alebo s rozlohou od 5 ha do 100 ha, podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je predmetom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V prípade, ak bude podporovaná aktivita predstavovať **realizáciu vodozádržných opatrení**, t. j. priehrad, nádrží, hatí alebo iných zariadení určených na zadržiavanie, vzdúvanie alebo akumuláciu vody, s výškou hrádze nad terénom od 8 m vrátane, s celkovým zadržaným objemom od 1 mil. m³ vrátane alebo s rozlohou od 100 ha vrátane, podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je predmetom povinného hodnotenia podľa § 18 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V prípade, ak bude predmetom podporovaných činností predstavujúcich realizáciu vodozádržných opatrení náhrada nepriepustných povrchov, ktoré slúžili ako stojisko/parkovisko, resp. budú na takýto účel slúžiť po ich náhrade, t. j. **pôjde o parkovacie plochy** od 200 parkovacích stojísk pre motorové vozidlá vrátane, podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je predmetom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Forma preukázania splnenia podmienky DNSH zo strany žiadateľa:

Žiadateľ je povinný predložiť informácie o technických parametroch oprávnených aktivít týkajúcich sa ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry a **relevantný platný dokument preukazujúci oprávnenosť z hľadiska plnenia požiadaviek v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie**, t. j. účinné záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania, resp. právoplatné rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní podľa právnej úpravy účinnej do 31. 12. 2024 (s prihliadnutím aj na prechodné ustanovenia upravené v § 65a zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)¹, alebo právoplatné záverečné stanovisko podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Poznámka: „Stanovisko/vyjadrenie príslušného Okresného úradu Odboru starostlivosti o životné prostredie o tom, že navrhovaná činnosť, resp. jej zmena nepodlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie“, nie je relevantným dokumentom na preukázanie danej podmienky.

Podľa § 29 ods. 19 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov má záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania platnosť tri roky, ak príslušný orgán v záväznom stanovisku neurčil inak. Na návrh navrhovateľa môže príslušný orgán predĺžiť jeho platnosť o dva roky, a to aj opakovane, pričom celkový čas platnosti záväzného stanoviska zo zisťovacieho konania nesmie prekročiť sedem rokov.

Podľa § 37 ods. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov má záverečné stanovisko platnosť tri roky, ak príslušný orgán v záverečnom stanovisku neurčil inak. Príslušný orgán predĺži jeho platnosť na návrh navrhovateľa o dva roky, a to aj opakovane, pričom celkový čas platnosti záverečného stanoviska nesmie prekročiť sedem rokov.

Spôsob overenia splnenia podmienky DNSH zo strany poskytovateľa:

Predmetná podmienka predstavuje podmienku poskytnutia príspevku DNSH a vyžaduje si kvalifikované overenie príslušným útvarom MŽP SR.

Ohľadom vyššie uvedenej podmienky pre zabezpečenie súladu projektu so zásadou „nespôsobovať významnú škodu“ je sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie MŽP SR ochotná poskytnúť maximálnu súčinnosť všetkým žiadateľom formou odbornej pomoci podľa § 3 písm. k) a § 54 ods. 2 písm. e) zákona o posudzovaní vplyvov k činnostiam, ktoré sú predmetom žiadosti o nenávratný finančný príspevok (zabezpečuje sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania MŽP SR).

4. Predložený projekt musí spĺňať požiadavky v oblasti vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia patriace do európskej sústavy chránených území Natura 2000 v súlade s ustanoveniami zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení

¹ Žiadateľ predkladá jeden z relevantných dokumentov.

neskorších predpisov a zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Forma preukázania splnenia podmienky DNSH zo strany žiadateľa:

Žiadateľ je povinný predložiť relevantný dokument preukazujúci súlad s požiadavkami v oblasti vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia patriace do európskej sústavy chránených území NATURA 2000 v zmysle prílohy č. 5 metodického usmernenia k uplatňovaniu zásady „nespôsobať významnú škodu“, a to jeden z nižšie uvedených:

- 1. Stanovisko k možnosti významného vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000** – vydáva organizácia ochrany prírody, t. j. Štátna ochrana prírody SR podľa § 65a ods. 2 písm. k) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny alebo Správa národného parku podľa § 65b ods. 3 v spojení s § 65a ods. 2 písm. k) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny,
- 2. Stanovisko/vyjadrenie** podľa § 9 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny k možnosti významného vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000, ak je to z obsahu stanoviska/vyjadrenia zrejmé – vydáva orgán ochrany prírody, t. j. okresný úrad,
- 3. Záväzné stanovisko** v špecifických prípadoch definovaných v § 9 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny k možnosti významného vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000, ak je to z obsahu záväzného stanoviska zrejmé – vydáva orgán ochrany prírody, t. j. okresný úrad,
- 4. Odborné stanovisko** podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny – vydáva orgán ochrany prírody, t. j. okresný úrad v sídle kraja v kompetencii podľa § 67 písm. m) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

V relevantnom dokumente preukazujúcom súlad s požiadavkami v oblasti vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia patriace do európskej sústavy chránených území NATURA 2000 sa uvedie stručný popis projektu, posudzované územia sústavy Natura 2000 a dôvod, prečo sa nepredpokladá významný vplyv na tieto územia. Dokumenty podľa bodu 1, 2 a 3 sa nevyžadujú vtedy, ak:

- projekt bol predmetom posudzovania vplyvov podľa § 18 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov (predkladá sa právoplatné záverečné stanovisko),
- projekt bol posúdený v zisťovacom konaní podľa § 28 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (predkladá sa odborné stanovisko orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny).

Ak organizácia/orgán ochrany prírody stanovisko k možnosti významného vplyvu návrhu projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 nevydá z dôvodu nemožnosti jednoznačného vylúčenia nepriaznivého vplyvu, projekt je potrebné posúdiť v zisťovacom konaní podľa § 28 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Žiadateľ je v takom prípade povinný predložiť odborné

stanovisko orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Ak podľa odborného stanoviska orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov nemožno vylúčiť pravdepodobnosť významného vplyvu projektu na územie európskej sústavy chránených území, či už samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom, návrh projektu podlieha podľa § 28 ods. 8 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa § 18 ods. 1 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Žiadateľ je v takom prípade povinný predložiť **relevantný platný dokument preukazujúci oprávnenosť z hľadiska plnenia požiadaviek v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie**, t. j. právoplatné záverečné stanovisko z posudzovania vplyvov podľa § 18 ods. 1 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Spôsob overenia splnenia podmienky DNSH zo strany poskytovateľa:

Predmetná podmienka si vyžaduje kvalifikované overenie príslušným útvarom MŽP SR.